

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13.06.2014r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący SSO Leszek Matuszewski (spr)

Sędziowie: SSO Hanna Bartkowiak

SSR Andrzej Klimowicz

Protokolant: sekr. sąd. Marzena Szymaś

przy udziale M. K. Prokuratora Prokuratury Rejonowej del do Prokuratury Okręgowej w Poznaniu, po rozpoznaniu w dniu 13.06.2014r. sprawy **M. S.** oskarżonego o popełnienie przestępstwa z art. 190§ 1kk, na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego od wyroku Sądu Rejonowego w Pile z dnia 24.03.2014r., sygn. akt IIK 597/13

uchyla wyrok w zaskarżonej części i w tym zakresie sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Pile

A. K. (1) L. H. B.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Pile wyrokiem z dnia 24.03.2014r wydanym w sprawie IIK 597/13 uznał oskarżonego M. S. za winnego tego, że w dniu 5.05.2013r w sklepie przy ulicy (...) w P., groził pozbawieniem życia D. J. i K. J., a wypowiedane słowa i zachowanie wzbudziły u pokrzywdzonych uzasadnioną obawę, że groźby te mogą być spełnione, tj. za winnego występku z art. 190§ 1kk i na podstawie art. 190§ 1kk wymierzył oskarżonemu karę 40 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na 20 zł.

W tym samym wyroku Sąd ten uniewinnił oskarżonego od zarzutu że w okresie od stycznia 2013r do 5 maja 2013r w P. kilkakrotnie groził pozbawieniem życia D. J., a wypowiedane słowa i zachowanie wzbudziły u pokrzywdzonej uzasadnioną obawę, że groźby te mogą być spełnione, tj. od występku z art. 190§ 1kk.

W ostatnim punkcie wyroku Sąd obciążył oskarżonego kosztami postępowania i wymierzył opłatę za pierwszą instancję.

Z wyrokiem tym nie zgodził się obrońca oskarżonego zaskarżając go w zakresie w jakim Sąd przypisał winę oskarżonego. Skarżący zarzucił:

1. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, iż oskarżony M. S. dopuścił się wobec D. J. i K. J. czynu w postaci groźby karalnej, podczas gdy nie zostały spełnione przesłanki wymienione w art. 190§ 1kk,
2. obrazę przepisów postępowania, tj. art. 5§ 2kpk poprzez rozstrzygnięcie istniejących wątpliwości na niekorzyść oskarżonego.
3. naruszenie art. 7 kpk poprzez pominięcie treści zeznań świadka A. K. (2), wyjaśniających motywów działania pokrzywdzonej wobec oskarżonego mające charakter odwetu, na niej i oskarżonym za zeznania złożone przez nią na rozprawie rozwodowej.

W konkluzji apelacji obrońca wniósł o uniewinnienie oskarżonego od przypisanego mu przestępstwa ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku celem uzupełnienia postępowania dowodowego we wskazanym w apelacji zakresie.

Sąd odwoławczy zważył co następuje;

Apelacja obrońcy okazała się konieczna i to nie tylko z przyczyn w niej wskazanych. Sąd odwoławczy podzielił istotną część zarzutów apelacyjnych uznając jednak, że sprawa wymaga uzupełnienia postępowania dowodowego i z tego względu, na tym etapie postępowania, nie jest możliwym uwzględnienie wniosku obrońcy o uniewinnienie oskarżonego.

Przed wszystkim zaskarżony wyrok jest sprzeczny wewnętrznie i sprzeczność ta, z uwagi na kierunek apelacji- na korzyść oskarżonego- przy uznaniu winy oskarżonego może zostać naprawiona jedynie poprzez wyeliminowanie z opisu przypisywanego mu czynu działania na szkodę D. J..

Konstrukcja aktu oskarżenia jest tego rodzaju, że prokurator zarzucił oskarżonemu dwa odrębne zachowania jedno na szkodę D. J., drugie na szkodę K. J., które jego zdaniem wyczerpywały znamiona art. 190§ 1kk, a w odniesieniu do D. J. w zw. z art. 12kk. Zarzucany przez prokuratora w punkcie 1 aktu oskarżenia czyn, który oskarżony miał popełnić na szkodę D. J. obejmował również zdarzenie jakie miało miejsce w sklepie należącym do małżonków J. z dnia 5 maja 2013r. Niezależnie od tego czy prokurator prawidłowo opisał i zakwalifikował zarzucane oskarżonemu zachowania, to rozstrzygnięcie Sądu zawarte w zaskarżonym wyroku polegające na uniewinnieniu oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu w punkcie 1, tj. na szkodę D. J. i to w okresie od stycznia 2013r do **5 maja 2013r** – czyli od całości zachowania na szkodę D. J. jakie zarzucił prokurator oskarżonemu, przy równoczesnym skazaniu oskarżonego za zachowanie **z dnia 5 maja** 2013r na szkodę D. J. i K. J. powoduje, że oskarżony za to samo działanie w odniesieniu do D. J. został tym wyrokiem uniewinniony i równocześnie skazany. Taka sytuacja jest prawnie niedopuszczalna.

Oczywiście uzasadnienie zaskarżonego wyroku przedstawia intencję jaką kierował się Sąd Rejonowy ale nie zmienia zaistniałej sytuacji.

Na marginesie należy zauważyć, że przy przyjętych ustaleniach faktycznych Sąd Rejonowy sprzeczności tej mógł uniknąć, uznając oskarżonego za winnego, w ramach obu zarzucanych mu czynów, zachowania przypisanego w punkcie II wyroku. Nie uniewinnia się oskarżonego od wyeliminowanych z opisu czynu części zachowań, które miały być dokonane w warunkach określonych w art. 12kk.

Już powyższy błąd przesądza, że zaskarżony wyrok nie mógł się ostać, z tym że mógł podlegać zmianie na etapie postępowania odwoławczego.

Powodem uchylecia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania jest uznanie zasadności części z postawionych zarzutów zawartych w apelacji.

Sąd odwoławczy nie kwestionuje prawidłowości ustaleń Sądu I instancji, że w dniu 5 maja 2013r oskarżony wypowiadał obraźliwe słowa i artykułował groźby wobec małżonków J., natomiast istotne wątpliwości wzbudza ustalenie, że te groźby rzeczywiście wzbudziły u pokrzywdzonych, a w realiach przedmiotowej sprawy u K. J., obawę spełnienia.

Kwestiami czy pokrzywdzony miał realne powody aby obawiać się wypowiedzianych przez oskarżonego gróźb, Sąd Rejonowy w ogóle się nie zajął. Słusznie podnosi obrońca, że w dość specyficznych realiach przedmiotowej sprawy, wyjaśnienia wymaga, jakiego rodzaju relacje łączyły oskarżonego z pokrzywdzonymi i czy i na jakim tle doszło pomiędzy nimi do konfliktu. Jeżeli relacje pomiędzy nimi i podłoże konfliktu były tego rodzaju jak wskazuje obrońca, to rzeczywiście nie można wykluczyć, że deklarowana przez pokrzywdzonego obawa, że oskarżony może spełnić wypowiedziane groźby, może być jedynie próbą odwetu na oskarżonym i A. K. (2) – siostrze D. J..

Kontekst sytuacyjny w jakim doszło do wzburzenia u oskarżonego i wykrzykiwania przez niego wulgarnych słów i gróźb wobec K. J. i jego małżonki, po części usprawiedliwia wzburzenie oskarżonego. To przecież pokrzywdzony jako właściciel sklepu i zarazem sprzedawca, bez obiektywnej przyczyny, odmówił oskarżonemu sprzedaży dostępnego w

sklepie towaru, który chciał kupić oskarżony. Przecież, z wyjątkiem sytuacji przewidzianych prawem, sprzedawca nie może sobie decydować czy danemu klientowi sprzeda udostępniony do sprzedaży w sklepie towar czy nie.

Wydaje się, że takie zachowanie pokrzywdzonego było bezprawne i jak podnosi obrońca upokarzające oskarżonego, bo naruszało jego prawa jako kupującego. Wyjaśnienia i szczegółowego rozważenia wymaga czy pokrzywdzony upokarzając w ten sposób oskarżonego nie zademonstrował swojego lekceważącego stosunku do niego, a tym samym, że się go nie obawia. Oczywiście odczucie strachu jest czymś subiektywnym, na tym etapie postępowania nie znając, uprzednich relacji pokrzywdzonego i oskarżonego i podłoża ich konfliktu, jednoznacznie przesadzić tej kwestii.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy winien uwzględnić powyższe uwagi, podjąć próbę wyjaśnienia podłoża konfliktu oskarżonego z pokrzywdzonym i czy rzeczywiście, w zaistniałej sytuacji pokrzywdzony miał realne powody aby obawiać się spełnienia przez oskarżonego wypowiedzianych gróźb. Koniecznym jest rozważenie czy przedmiotowa sprawa, faktycznie nie jest formą odwetu pokrzywdzonego na swojej szwagierce i jej przyjacielu.

Sąd winien również rozważyć czy do sprawy cokolwiek istotnego, zwłaszcza po takim czasie od zdarzenia, mogą wnieść zeznania funkcjonariuszy policji wezwanych na interwencję w dniu 5 maja 2013r.

SSR Andrzej Klimowicz SSO Leszek Matuszewski SSO Hanna Bartkowiak